

A vibrant underwater scene featuring numerous jellyfish of various sizes and colors, including large orange and purple ones, swimming in clear blue water. The scene is illuminated by sunlight filtering through the water, creating a bright and colorful environment. In the background, there are coral reefs and other marine life.

8+

ХТО ТАКА ЖЕЛЕЙНА РИБА?

СТОРИЯ

www.storiya.info

Хто така желейна риба?

Засновниця читацької онлайн-платформи «Сторія» **Олеся Божко**

Авторка **Ганна Лиса**

Головна редакторка **Юлія Журлакова**

Літературна редакторка, авторка рубрики

«Читай і мову вивчай!» **Юлія Гарюнова**

Верстка **Анастасія Бишовець**

Дизайн **Віталій Войтуль**

Фото [immortal-jellyfish.com](https://www.immortal-jellyfish.com), [freepik.com](https://www.freepik.com), [wikipedia.org](https://www.wikipedia.org), [canva.com](https://www.canva.com)

www.storiya.info

Матеріали розроблені ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Ця публікація підготовлена за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги Організації Об'єднаних Націй (WPHF), але це не означає, що висловлені в ній погляди та вміст є офіційно схваленими або визнаними з боку Організації Об'єднаних Націй.

Усі зображення, інформація і торговельні марки використовуються як ілюстрації з навчальною метою та не мають рекламного характеру. Усі матеріали, які розміщені на вебсайті www.storiya.info, а також будь-які інші матеріали, що розповсюджуються за допомогою цього сайту і з цього сайту (зокрема зображення, відеоролики і тексти), належать ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» та захищені авторським правом. Несанкціоноване використання цих матеріалів, повне або часткове копіювання, збереження, зміна і поширення (для будь-яких цілей) без письмової згоди ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» заборонено. © 2024 «Сторія».

Максим із сумом глянув у вікно. Ех, зараз би надвір, поганяти з хлопцями у футбол. Але натомість він сидить удома, хворіє й учить уроки, які пропустив у школі. На черзі англійська. Хлопчик любить уроки іноземної: можна спілкуватися, співати пісні, грати в цікаві ігри. А ще йому подобається, як цікаво й незвично вимовляються іншомовні слова.

Завдання з англійської було нескладне — вивчити нові слова з теми “Тварини” й виконати вправу.

— Із цим я швидко впораюся, — втішено подумав Максим. — І навіть матиму час пограти на планшеті, якщо вже з футболком не складається. Подивимося, хто тут у нас?

Giraffe, elephant, lion, tiger, crocodile, turtle, jellyfish.

Хлопчик дуже пишався тим, що всі слова були йому знайомі. Усі, крім останнього.

— *Jellyfish*, — повторив Максим і засміявся. — Це що, желейна риба? Не може такого бути.

Максим відкрив на планшеті перекладач й увів слово. Результат його здивував.

— Медуза, — прочитав Макс. — Чому це медузу назвали желейною рибою? Вона ж і не риба зовсім.

До речі, а ти, читачу чи читачко, як гадаєш?

Швидко закінчивши домашнє завдання, Максим зайшов у Google й увів: *“Чому медузу називали jellyfish?”*. Пошукова система видала багато сторінок, але на жодній він не знайшов прямої відповіді на своє запитання.

— Доведеться робити висновки самому, — постановив хлопчик, відкрив перший сайт у списку й почав читати.

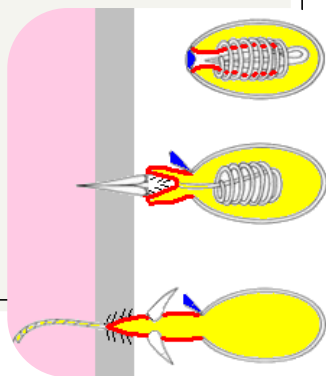
Медуза — це морська тварина, що має драглисте тіло у формі парасольки (купола). Тіло медузи не має кісток, хребта, серця чи мозку. Воно складається з прозорої слизької речовини, що нагадує желе. Завдяки цьому медуза може вільно плисти у воді, ніби танцюючи, або рухатися цілеспрямовано, стискаючи та розширюючи свою “парасольку”. Такий рух називають **реактивним**.

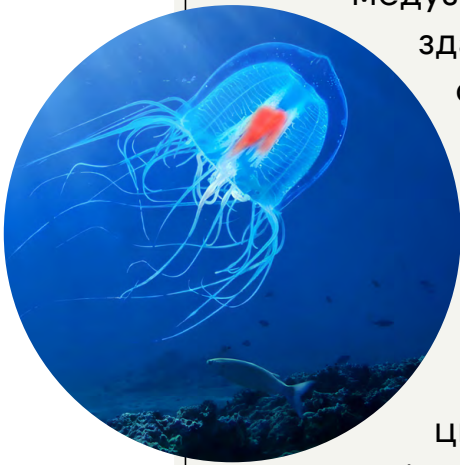

— А й справді, медуза драглиста, як желе. Тільки не така приємна, брррр, — Макс згадав, як колись у морі його ноги торкнулася медуза. Мама тоді ще запитала, чи не вжалила вона його. І в хлопця народилося нове запитання: — Чим медузи жалять? Жала ж, як у бджіл, у них немає.

Медузи — хижаки. Харчуються вони планктоном, мальками риб, ікром, маленькими ракоподібними. Полюють за допомогою своїх довгих мацаків — **ропалій**, які, мов шипами, укріті клітинами з отрутою — **кнідоцитами**. Ніби гарпунами, вони проколюють шипами здобич чи ворога та впорскують у них отруту. Існують смертельно небезпечні для людини види медуз!

— Певно, медуза сприйняла мене за ворога. Добре, що не вжалила, — зітхнув із полегшенням Макс і продовжив читати.

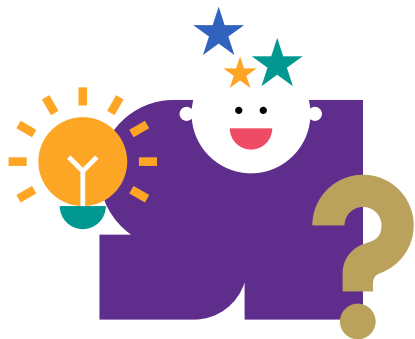

Медузи не такі прості, як видаються на перший погляд. Так, серед них є вид із назвою “безсмертна медуза”, що має унікальну здатність перетворювати свої клітини одного типу на інші. Це дозволяє тварині, яка вже досягла стадії дорослості, “омолодитися” й почати свій життєвий цикл спочатку. Отака вічна молодість!

Максим так захопився, що й не почув, як відчинилися двері й до кімнати зайшла мама.

— Знову в планшеті граєш? — з порогу запитала вона.

— Аж ніяк. Але це не менш цікаво, — усміхнувся хлопчик і додав: — Мамо, а ти знаєш, хто такі желейні риби? Ні? Я тобі зараз розповім. ●◆■◀◆

НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ

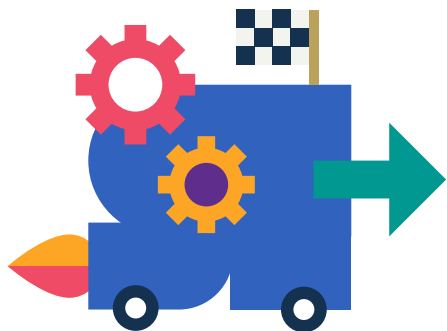
Які особливості тіла медузи роблять її схожою на желе?

Поміркуй, які ще тварини мають реактивний рух.

На які винаходи могли б надихнути людей медузи?

**ВІД СЛІВ
ДО ДІЙ!**

Медуза в пляшці

Спробуй створити власну медузу. Для цього тобі знадобиться: прозора пластикова пляшка з водою, невеликий поліетиленовий пакетик, нитки та харчовий барвник (або фарби).

1

У куточок пакетика налий трохи води, додай барвник і туго перев'яжи ниткою так, щоб у бульбашці, що утворилася, залишилася крапля повітря. Вона буде служити медузі підйомною силою.

2

Відміряй 10 см від вузлика й відріж решту пакета. А ту частину, що залишилася, розріж уздовж на вузькі смуги. Це будуть мацаки медузи. Деякі з них краще “підстригти”, щоб медуза мала природніший вигляд.

3

Прошовхай медузу в шийку пляшки з водою, за потреби додай води так, щоб у ній зовсім не залишалося повітря. Закрути кришкою.

Твоя медуза в пляшці готова!

ЧИТАЙ
І МОВУ ВИВЧАЙ!

Вправа чи управа?

У цьому тексті ти прочитав/прочитала, як хлопчик дізнався про медузу, виконуючи вправу з англійської мови. До речі, вправу чи управу? Бо можна ж сказати “учити” та “вчити”, “увечері” та “ввечері”.

Запам'ятай! У більшості слів в українській мові можливе **чергування у/в**, яке не змінює значення слова. Однак у деяких словах зміна букви змінює і значення.

Наприклад:

вправа — це завдання, а **управа** — управління;
вдача — характер, а **удача** — успіх.

Тому треба бути уважними при вживанні слів із чергуванням **у/в**!

Спробуй **скласти** власні приклади речень зі
словами “**вправа/управа**”, “**вдача/удача**”.

A series of horizontal dotted lines for writing, contained within a light gray rounded rectangular frame that has a scalloped left edge.

Тепер ти знаєш більше про значення слів
в українській мові!

Для твоїх геніальних думок

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 18 lines spaced evenly down the page.

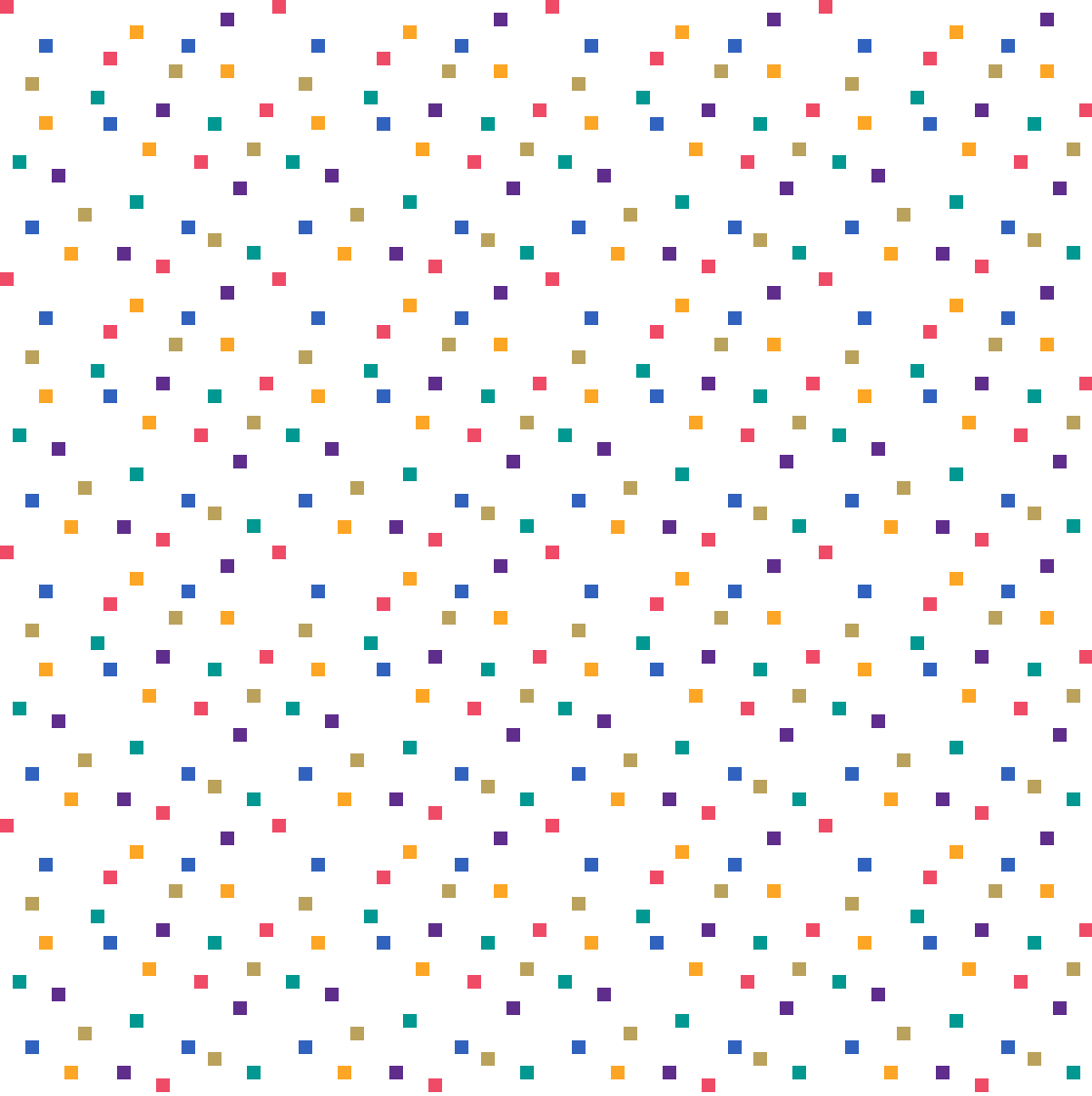
Для твоїх геніальних думок

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 18 lines.

Для твоїх геніальних думок

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 18 lines.

www.storiya.info

© 2024 «Сторія»